

ISTANDIKE FAKTILEHT

Võimaldades puiduistandike rajamist, vähendame raiesurvet metsas.

- Istandikud luuakse eesmärgiga kasvatada kvaliteetset puitu mehaaniliseks väärimiseks, mis on alternatiiviks traditsioonilisele metsaressursile.
- Metsade kõrvale istandike rajamise soodustamine aitab suurendada süsiniku sidumist.
- Pakume välja võimaluse rajada istandikke kasutusest väljas olevale põllumaale, mis oma looduskaitse väärtust (ca 76 000 ha). Värskest valminud analüüs näitas, et istandikeks ei saa EL äsja jõustunud regulatsioonide tõttu kasutada halli lepaga kaetud metsamaad.
- Metsamaal on metsaseaduse alusel seatud tingimused metsa uuendamiseks lubatud kultiveerimismaterjalile¹. Kodumaistest puuliikidest on lubatud peamiselt Eesti päritolu algmaterjali kasutamine. Turunõudluse rahuldamiseks, on leitud viis, kuidas toota turule täiendavaid metsataimi. Nimelt viiakse Eesti päritolu metsaseeme teistesse Euroopa Liidu liikmesriikide taimlatesse ja sellest seemnest kasvatatud taimed tuuakse Eestisse tagasi.
- Kõik taimed, mida veetakse ja turustatakse Euroopa Liidu territooriumil peavad omama taimepassi. Taimepassi tõendab, et taimed on tootnud registreeritud tootja järelevalve all ja taimed on terved. Taimepassi üle registreeritud metsaistutusmaterjali tarnijate osas teeb Eestis järelevalvet Keskkonnaamet. Kõik tarnijad, sh ka metsaühistused, kes tegelevad mh ka taimede vahendamisega on registreeritud taimetervise registris.
- EL turustamise reeglite järgi (Direktiiv 105/1999 metsapaljundusmaterjali turustamise kohta) ei tohi seada direktiivist rangemaid turustuskitsendusi. Taimede kasutamine metsanduslikul eesmärgil on liikmesriigi pädevuses olev teema, seega on liikmesriigid määranud, millistest piirkondadest pärit taimi metsa uuendamisel kasutada tohib. See tähendab, et turustada on lubatud kõiki direktiivi lisas 1 lubatud metsapuutaimi. ELs kehtib Venemaa ja Valgevene puittoodete, sh istikute impordikeeld. Euroopa Nõukogu otsusega lubati Valgevenest pärit harilikku kuuske turustada Euroopa Liidus 31. detsembrini 2019.
- ELs on ka lubatud kolmandatest riikidest pärit kultiveerimismaterjali turustada, kui selles riigis on samaväärsed kontrollimehhanismid kui ELis. Nendeks riikideks on näiteks nii Kanada, Šveits, Norra kui ka Ameerika Ühendriigid.
- Istandikke puudutavad reeglid, sh registreerimise, rajamise, majandamise täpsemad nõuded pannakse paika ministri määrusega, mis on välja töötamisel.

¹ kultiveerimismaterjal on nõukogu direktiivi 1999/105/EÜ lisas I nimetatud ning metsanduslikul eesmärgil kasutatavate puuliikide ja nende hübriidide seemned, taimeosad ja istutamiseks või ümberistutamiseks ettenähtud istutusmaterjal.